

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu 40
Mesečna priloga: Vestnik SRSZ

SLOVENEK

Cene inseratov:
Enostopna petlinna vrsta mal
oglas po Din. 1 — in Din. 1.50
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po Din. 2 —, poslasta 1.50
po Din. 3 —.
Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvenred-
no nedeljska in dneva po pram-
niku ob 5. uri zjutraj.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Kopiral se ne vračajo; nevrantirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 228.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hrane.
Ljubljanske št. 850 za naročnino in št. 348 za oglašje.
Zagreb 39.011, Sarajev 7363, Praha in Dunaj 24.797.

Svetla točka.

V poročilu o seji ministrskega sveta, katera se je vršila dne 9. t. m. pod predsedstvom kralja, beremo med drugim:

«Tekom debate je kralj izrazil odločno in odkrito željo, da se mora naša zunanja politika usmeriti v pravcu popolne miroljubnosti in prijateljstva, tako da se vzpostavijo prijateljske zveze ne samo s sosedi, ampak tudi z ostalimi narodi. Dalje je naglašal kralj, da je treba čimprej izvesti točno ureditev notranjih političnih razmer, da bo tako država v bodočnosti imela trdnjši položaj v mednarodni politiki.

Tako razveseljuje izjave v Jugoslaviji že dolgo nismo brali. Dasi vodi našo zunanjo politiko vseskozi miroljuben državnik, je režim neprestano preko izvestnega časopisja begal prebivalstvo, pretiraval razne konflikte, snoval avanture in razmetaval v to vrho ne milijone, ampak milijarde, je naš mednarodni položaj slikal vedno v črnih barvah in povsod videl same sovražnike. Kako se je mogla voditi taka politika preko ministra za zunanje zadeve, to sam Bog ve. Danes vemo iz kraljevih ust, da je volja najvišjega predstavitelja države, da se enkrat neha s tisto črnogledno politiko, ki je vzbujala vtis, kakor da gotovi krogi namenoma želijo konfliktov. Kralj ne želi miru samo s sosedi, s čemer so gotovo mišljene v prvi vrsti Italija, Bolgarija, Avstrija in Mažarska, marveč tudi z ostalimi oddaljenimi narodi. Če vzamemo v obzir, da se je v tem ministrskem svetu govorilo skoro največ o položaju, ustvarjenem po lozanski konferenci, potem se pač ne bomo motili, če izrečemo mnenje, da sta v tej izjavi mišljeni med »ostalimi narodi« tudi Turčija in Rusija, s katerima bi prišla naša država v konflikt, ako bi se angažirala za Grčijo. Gotovo pa kralj misli na vse države sveta sploh, kajti nobene ni, s katero nam mir ne bi bil samo potreben, ampak tudi lahko mogoč, ako se v politiko odgovornega ministra za zunanje zadeve ne bodo vmešavali drugi neodgovorni krogi.

Še bolj zanimiv pa je drugi del kraljeve izjave. Kralj je govoril s tem vsemu prebivalstvu iz srca. Mi smo neprestano naglašali, da je naš položaj v mednarodni politiki zato tako prekeren, ker režim ne kaže niti sposobnosti niti volje konsolidirati notranje politične prilike. In ravno tisti hip, ko je kralj podal to izjavo, je notranji položaj slabši nego je sploh kdaj bil. Radikalna vlada ves upravní aparat postavlja v službo svoje stranke, pripravlja volivna nasilja in demoralizuje vso upravo; demokratska stranka izrablja »dealizem na visoki vrednosti narodnega čustvovanja organizirane mladine, da terorizira svoje nasprotnike; draginja je dosegla neznošno stopnjo in gospodarski položaj najširših slojev je sploh tak, da ljudje v skrajnem obupu pravijo: Naj pride, kar hoče, samo da pride odrešenje od takega nevzdržljivega stanja. Ni čuda, da je avtoriteta oblasti padla pod ničlo, čisto popolnoma tako kakor v Italiji pred desničarskim preobračom.

Kraljeve besede naj si vzame k srcu in v prvi vrsti vlada, kajti njej veljajo!

Mala antanta ne bo posredovala.

Pariz, 10. febr. (Izv.) «Newyork-Herald» se je obrnil na čehoslovaškega ministra dr. Beneša s prošnjo, naj pojasni, kako stoji zadeva z intervencijo Čehoslovaške pri Franciji in Nemčiji zaradi zasedbe Poruhrja. Dr. Beneš je odgovoril, da se niti Čehoslovaška niti mala antanta ne namerava vmešavati v to vprašanje. Mala antanta si je sicer vedno prizadevala obstoječa nasprotja izglajevati, sedaj pa je glavna naloga male antante preprečiti, da bo kdo morebitne nemire in nered v Poruhrju izkoriščal v svoje namene, ker hoče mala antanta v svoji sosesčini mir.

Fantazije radikalov.

ZA MANDATE SE PREPIRAJO — LE VOLIVCEV NIMAJO — NA PLAČANCE PA UPAJO.

Belgrad, 10. febr. (Izv.) Kakor smo že poročali, je imel glavni odbor radikalne stranke 8. in 9. t. m. seje, na katerih so razpravljali o kandidaturah v posameznih okrožjih in srezih. Na sejo so bili pozvani tudi radikalci iz Slovenije, ki so poslali v Belgrad deputacijo, v kateri so: namestnik Hribar, dr. Sajovic in bivši restavrater in trgovec Miklič. Sej sta se udeleževala tudi minister dr. Zupanič in dr. Lenard. Člani slovenske deputacije so poročali o stanju radikalne stranke v Sloveniji. Glede kandidatur v Sloveniji je nastal spor. Vaš dopisnik je govoril z več člani glavnega odbora, od katerih je izvedel sledeče: Dr. Sajovic je kot prvi ustanovitelj radikalne stranke v Sloveniji podal podrobno poročilo o stanju radikalne stranke. Kar se tiče kočevskih Nemcev, so pripravljeni glasovati za radikalno stranko, ako kandidira dr. Sajovic, vsako drugo kandidato pa odločno odklanjajo. Dr. Sajovic je kritiziral delo namestnika dr. Hribarja in ministra Zupaniča. Navedel je, da so v tajništvu radikalne stranke namestili dvojico, o kateri se govori, da so jo podtaknili demokrati. Dotaknil se je tudi Zupaničevega potovanja po Sloveniji in izjavil, da je to potovanje radikal. stranki silno škodilo. Končno je kategorično

izjavil, da vtakih razmerah odločno odklanja vsako kandidato. Večina pristaev radikalne stranke v Sloveniji je na strani dr. Sajovica. Dr. Lenard je izjavil, da ne sprejme nobene kandidature. Ivan Hribar se ni udeleževal seje. Zedinili so se, da bo nosilec kandidatne liste v ljubljanskem in mariborskem okrožju minister dr. Zupanič, ki računa na vsaj 5 mandatov. V Ljubljani je mandat gotov, ako se doseže sporazum z Narodno-napredno stranko. Dosedanja tozadevna pogajanja med Hribarjem in Zupaničem so povoljna. Hribar je tudi Pašiču in drugim ministrom izjavil, da bo sporazum gotov dosežen. Zupanič upa nadalje, da bo na Štajerskem dobil dva mandata. Največ glasov da bo dalo Prekmurje, kjer nameravajo uvesti mažarski sistem volitev. Četrty mandat da je zagotovljen na Kranjskem, kjer bo posebno veliko glasov v Belikrajini in na Kočevskem. Peti mandat je pa Šušteršičev mandat, ki se je pisмено zavezal, da bo po volitvah vstopil v radikalno stranko. Veliko upov stavijo radikali na uradništvo, na katero bodo z vso silo pritisnili. Jasno je, da so radikalne nade prazne želje. Ni pa izključeno, da bo dr. Sajovic postavil svojo posebno kandidatno listo na programu Protičeve neodvisne radikalne stranke.

Zakaj je Hribar radikal?

30 KUPČIJSKIH AKTOV ZA PODPIS. — »NARODOVCI« ZA RADIKALE.

Belgrad, 10. febr. (Izv.) Od članov slovenske radikalne deputacije edini namestnik Ivan Hribar ni prisostvoval sejam glavnega odbora radikalne stranke. Opravičil se je, da ima opraviti obilo poslov za svoje somišljenike. Kakor se je izvedelo, je Hribar prinesel v Belgrad okoli 30 zelo važnih aktov, katere bi mogel rešiti samo ministrski svet. Hribar je bil najprej pri Pašiču,

kateremu se je s podpisom zavezal, da pridobi Narodno napredno stranko za kooperacijo z radikali. V enem izmed omenjenih aktov se zahteva dovoljenje za izvoz 1000 vagonov kostanjevega lesa, nekateri akti se tičejo sekvestrov in pa agrarnih vprašanj. Ta agentski posel Ivana Hribarja je povzročil v radikalnih krogih veliko nezadovoljstvo.

Protičeva akcija uspeva.

Belgrad, 10. (Izv.) Danes so imeli radikalni ministri pri Pašiču sestanek, na katerem so razpravljali o Protičevi akciji. Protičeva organizacija je pričela z obsežno akcijo v Vojvodini, ki zelo dobro uspeva. Vršilo se je že več okrožnih konferenc, na katerih so se postavile kandidatne liste. Protič je danes odpotoval v Rumo, kjer bo imel shod, na katerem bo razvil svoj program. Na konferenci radikalnih ministrov je bilo sklenjeno, da se odpošljejo v Rumo ugledni radikali, ki naj preprečijo Protičev shod.

Demisija Stamboljskega.

Pariz, 10. febr. (Izv.) «Petit Parisien» javlja iz Sofije, da je kabinet Stamboljskega demisijoniral. Položaj je baže jako resen.

Nemčija še ne bo sprejeta v Društvo narodov.

Pariz, 10. februarja. (Izv.) Na vprašanje, ali bo Francija dovolila, da bo tudi Nemčija sprejeta v Društvo narodov, je Poincaré izjavil, da proti sprejemu Avstrije, Mažarske in Bolgarije ni bilo pomislekov, ker so te države lojalno izpolnile svoje obveznosti, pač pa obstoje resni pomisleki proti sprejemu Nemčije v Društvo narodov, ker se Nemčija brani izpolniti to, kar je podpisala. Ako bi pa Nemčija dano besedo držala, bi bila Francija srečna, tozadevna nemška prizadevanja podpirati.

RÖNTGEN UMRL.

Monakovo, 10. febr. (Izv.) Profesor Röntgen je danes umrl v starosti 78 let.

REELNI ANGLEŽI.

Washington, 10. febr. (Izv.) Zbornica reprezentantov je skoro enoglasno odobrila angleško-ameriški sporazum glede plačevanja angleških dolgov.

Fiasko šušteršičevega agenta.

Maribor, 10. febr. (Izv.) Včeraj se je tu vršil delavski shod SLS, ki je bil zelo dobro obiskan. Posebno veliko je bilo železničarjev. Govorili so kandidati dr. Hohnjec, Zebot in Vesnjak. Na shod je prišel tudi znani Šušteršičev agent Beltram. Ko se je oglašil k besedi, ga je delavstvo hotelo vreči skozi okno. Le z veliko težavo se je rediteljem posrečilo, da se ni zgodilo kaj hudega. Padale so hude, pa zaslužene besede. Beltram jo je moral žalostno odkuriti.

Ptuj, 10. febr. (Izv.) Danes se je pripeljal semkaj Šušteršičev agent Beltram, ki išče kandidatov za Šušteršičevo listo na Štajerskem. Na zaupnem zborovanju je pripovedoval, da ga je hotelo v Mariboru kršč. socialno delavstvo linčati. Tudi v Ptuj Beltram ni mogel dobiti nobenega kandidata, ker na Štajerskem ni nobenega človeka, ki bi se dal izrabljati za pustolovščine Pašičevega agenta.

Ženska volivna pravica v Franciji.

Pariz, 10. febr. (Izv.) Odsek poslanske zbornice za splošno volivno pravico je sprejel poročilo o ženski volivni pravici z 12 glasovi proti 8, ter je nato prešel k glasovanju o izpremembi volivnega zakona v tem smislu, da se ženskam s 25 letom starosti podeli aktivna in pasivna volivna pravica za parlament. Ta sprememba je bila sprejeta z 8 glasovi proti 3, trije so se glasovanja vzdržali.

VSEUČILIŠČA V BUKAREŠTI ZAPRTA.

Bukarešt, 10. februarja. (Izv.) Ministrstvo za prosveto je sklenilo vseučilišča za nekaj časa zapreti in je izjavilo, da ne bo prej preključilo svojega sklepa, dokler ne bodo končane protižidovske demonstracije, ki ugledu Romunije silno škodujejo. Krivdo zvrta ministrstvo na vseučiliške oblasti, ki niso znale vzdržati reda.

Franjo Šuklje:

Razmišljanje starega ekspolitika.

Napis je vsekako pravilen. Da sem starček, dokaže neoporečno moj krstni list, da sem v istini ekspolitik, to lahko verjamete moji pošteni besedi. Z lahkimi srcem sem se svoje dni poslovil od aktivne politike in nobenega domotožja ne čutim po tej prevarljivi družbi. S tem pa nikakor ne rečem, da sem se obenem odpovedal vsemu zanimanju za politično gibanje. Obratno! S paznim očesom zasledujem valovanje naših strankarskih borb in prepripor, čestokrat zmagam z glavo, ko vidim usodne napake, zagrešene s te in one strani, včasih pa se zamišljam v staro resnico izreka sivega švedskega kancelarja Oxenstierna, ki je svojemu sinu nasproti izustil krilato besedo: »An nescis, mi fili, quintilla prudentia mundus regatur?«, po domače: »Mari ne znaš sinko, s kako bore malo pameti se svet vlada?« In žalibog, ponavljati to trpko oceno imam skoro sleherni dan prilike v izobilju.

Tupatam me srbe prsti, da bi z najboljšim namenom, koristiti narodni stvari in državnim interesom, obelodanil svoje kritične opazke. Toda skoraj se bojim predrznega poskusa! Spominjam se svojih sedemdeseterih križev, ki jih bom kmalu imel na hrbtu in zona me obletava. Saj živim v Sloveniji in pri nas v blaženi novi dobi starci nimajo več nobene besede.

Pač čudne baže ljudje smo! Sedanja generacija me spominja semtertja na čudovite živalice, ki je posebnost našega Krasa ter se nahaja po kraških špiljah in luknjah. Domačini ji pravijo »človeška ribica«, učen prirodoslovec je pozna pod imenom »proteus anguineus«. Mari niso mnogi izmed naših politikov v marsičem podobni tej naši zoologični specialiteti? Zakrnele oči, — v političnem pogledu — imajo pod kožo, zato ne vidijo, kar se po svetu godi in njih prsteci so preslabotni za kako večje delo, k večjemu da z njimi — kaj zase vgrabitjo!

Sploh pa se odlikuje naša sedanja doba na Slovenskem z oblastnim preziranjem starih ljudi in starih izkušenj. Čudno, kar sicer od nekdanj po celem svetu čislajo in časte, starost in njeno izvedenost, pri nas nima več nobene veljave. V žaljivem razgovoru s prijatelji sem že večkrat karakteriziral to anomalijo tako-le: Ako pri nas kak politik broji 50 let svojega življenja, dobi že pridevek »Stari tepec«. Ko doseže 60. leto, sodijo naši modri mladini, da že zdavna spada v hiralnico k Sv. Jožefu. S 70 leti se mu v obraz pove, da očitno boleha na »marasmas senilis«, — ako pa je celo prekoratil 70. leto, potem itak ne pride več v poštev ter mora Bogu hvaležen biti, da ga še trpe med živimi!

Tako je pri nas in gotovo ne v prid naši politični izobrazbi. Saj je istina, da se starost glede izobila novih misli ne more meriti s kipečo mladino. Za to pa razpolaga z zakladom, kojega tudi najdarovitejša mladina imeti ne more: s svojimi dragocenimi izkušnjami. In morda nikjer nima lastna izkušnja toliko vrednosti kakor baš v politiki. Saj je politika sama na sebi posebna stvar! Deloma umetnost, deloma veda! Od moča, kateri se jej posveti z uspehom, zahteva naravni talent, mnogoštevilno izobrazbo, a poleg tega, in morda celo v prvi vrsti, bogato izkušnost.

Ne ugovarjajte, gospodje mladini vseh strank, da zadnji rekvizit ni toliko potreben, kajti n. pr. pri velikem Napoleonu vidimo, da je bil že v svojem 26. letu ne le sijajen vojskovodja, temveč ob enem nad vse premeten in uspešen politik. Pardon, gospoda, to ni protidokaz! Ako kje, velja v tem slučaju beseda starih slovničarjev: »Exceptio firmat regulam«, vžijema le potrjuje zakon! Napoleon je bil pač največji ženin, kar jih pozna svetovna povestnica. Njegov ženin, intuitiven in produktiven, srkal je iz globočine lastnega bistva ter ni potreboval nobenih izkušenj. Ali mi poznamo le enega Napoleona, z njegovim merilom ne smemo meriti navadnih zemljanov, najmanj mi Slovenci, ki baš na poli-

tičnem polju dosihmal nismo producirali Bog zna koliko talentov, o veleumih niti ne govorim ne.

In tedaj se mi naposled ne vidi preveč predzno, ako stopim na dan s svojim osebnim mnenjem glede nekaterih problemov, ki danes zanimajo našo širno javnost. Hočem napisati nekaj člankov o takih vprašanjih. Povedal bom, kar mi je na srcu, ne zmede se za to, da bom tuptam naletel na odpor in ugovor z leve in desne strani. Nikoli nisem bil, kar Nemec imenuje »Herdenvieh«. Rad sem hodil svoja pota, od nikogar si nisem dal kratiti samostojnega svojega mišljenja. Iz mojih uspehov in še več ne uspehov nabral sem si tekoma skoraj 60 letnega političnega delovanja bogato zbirko poučnih izkušenj. Morda sedaj ne bo odveč, če kot stari eks-politik, opirajoč se na teoretične študije in praktične dogodiljaje, svoje misli razvijem o tem in onem aktualnem vprašanju.

Prišel pa bom z neko kontroverzno, katera baš v današnji volivni dobi razburja duhove na Slovenskem. Takoj v prvem članku hočem govoriti o »Zedinjeni Sloveniji« ter razjasniti, zakaj mora po mojem iskrenem uverjenju priti do ustanovitve dveh slovenskih pokrajinskih oblasti. Obenem pa mislim dokazati, pod katerimi pogoji in s katerimi omejitvami taka ločitev ne bi bila v nobeno škodo, temveč le na korist naši slovenski stvari in v prid skupni jugoslovanski državi.

Sanmargheritska pogodba.

Belgrad, 10. febr. (Izv.) Iz Rima se poroča, da je odsek za zunanje zadeve sprejel st. margheritsko pogodbo. Poročevalec Orlando je celo zadevo predložil parlamentu. Merodajni krogi trdijo, da bo parlament najkasneje začetkom prihodnjega tedna ratificiral rapalsko pogodbo.

RAZMEJITVENA KOMISIJA V NISU.

Belgrad, 10. febr. Te dni se je sestala v Nisu komisija za razmejitve med Bolgarijo in našo državo.

Turčija popušča.

London, 10. febr. (Izv.) Med turčkim guvernerjem v Smirni in med poveljniki vojnih ladij je prišlo do začasnega sporazuma, da ostane vse pri starem, dokler se vprašanje glede odhoda vojnih ladij ne reši diplomatskim putem.

ANGLIJA PRITISKA NA FRANCIJO.

London, 10. febr. (Izv.) Angleška vlada je naročila poveljniku angleških čet v zasednem ozemlju Godley-ju, da se sporazume z generalom Degoutte-om glede olajšav pri prevozu premoga preko ozemlja, ki je zasedeno od angleških čet.

GRKI SO MIRNI.

London, 10. febr. (Izv.) Poročilo, da so Grki prekoračili demarkacijsko črto ob Marici, niso resnične.

Položaj ob Ruhrl.

NEMCIJA ZELI POSREDOVANJA.

London, 10. febr. (Izv.) Nemški socialistični poslanec Breitscheid je izjavil sotrudniku lista »Daily News«, da se Nemčija ne more začeti pogajati s Francozi, dokler traja zasedba Poruhrja, pač pa ne bi bilo nemogoče posredovanje Anglije ali Amerike.

NEMSKO POROČILO.

Berlin, 10. februarja (Izv.) Francozi pošiljajo vedno nove čete v Poruhrje. Zadnje dni so zahtevali Francozi, da se pripravi za njihovo vojaštvo 4000 novih stanovanj. — V Bochumu so sklenili nemški socialni demokrati tako dolgo vztrajati v štrajku, dokler ne bo vprašanje reparacij rešeno na

sprejemljiv način. — Francoske oblasti zapirajo še vedno nemške uradnike, ki se ne čujejo pokoriti ukazom francoske oblasti, in sicer z zaporom od 8—15 dni. — V Dortmundu so Francozi kaznovali z zaporom več policijskih organov, ker niso hoteli pozdravljati francoskih častnikov.

PROMET SE POČIVA.

Düsseldorf, 10. februarja. (Izv.) Promet na vseh od belgijsko-francoskih čet zasedenih železnicah počiva. Na ozemlju, ki ga imajo zasedene Angliji, se promet vrši redno. Sabotaža telefona se še vedno nadaljuje.

Velika poplava v Budimpešti.

Budimpešta, 10. febr. (Izv.) Donava je predrla jezove pri Kaposvar-Megji blizu glavnega mesta, kjer se nahaja budimpeštanski vodovod. Okoli 200 hiš se nahaja tu za 7 in pol metra pod vodo. Nekatere hiše so do prvega nadstropja preplavljene. V Budimpešti sami znaša vodna črta 7.18 metrov. Preplavljeno je tudi predmestje »Fipešt«. Ker se je veliko ženski onesvestilo, so jahajoči policisti reševali ženske in otroke skozi okna. Kolikor je dozda znano, se ni nobeden ponesrečil. Oskrba mesta z vodo je poškodovana. Več gledišč je odpovedalo predstave, ker vodovodne naprave ne delujejo.

IRSKI VSTAŠI.

Dublin, 10. februarja. (Izv.) Irski republikanski vstaši se branijo sprejeti angleške pogoje, pod katerimi bi se irski uporniki morali udati.

ATENTAT NA ČESKOSLOVAŠKEGA POVELJNIKA.

Varšava, 10. februarja. (Izv.) »Slovensky Vychod« javlja, da je v privatnem stanovanju češkoslovaškega poveljnika za Slovaško generala Castello eksplozirala bomba v peči. Bomba se je nahajala v drvih za kurjavo. Policija je izvedla preiskavo pri trgovcu z lesom, ki je bil generalu prodal drva, in je našla pri njem večje količine municije in eksplozivnih snovi. Vsled eksplozije v generalovem stanovanju ni bil nihče poškodovan, in tudi materialna škoda ni velika.

SNEŽNI ZAMETI V KARPATIH.

Budimpešta, 10. februarja. (Izv.) V Bekes-czabi so romunski železničarji ustavili brzovlak Budimpešta—Bukarešt, baje zaradi velikih snežnih zametov v Karpatih.

Politične vesti.

+ Radikalna bohštaplarija. Par koritarjev iz Slovenije se je vrnilo srbskim radikalom. Nesposobni, da bi si s svojim delom in duševnimi zmožnostmi priborili v kateri slovenski stranki odlično mesto, so se zatekli pod okrilje velesrbske radikalne stranke in upajo s pomočjo vladnih sredstev zlesti kvisku. Delijo si že mandate, kar pet jih upajo sklatiti — z mesca. Saj v Sloveniji ne bodo dobili — niti enega, tudi če ustanovijo z vladnim denarjem še 100 listov, ki jih v Sloveniji nihče ne bere. Razkritja, ki smo jih že objavili glede Hribarjevega mešetarenja za radikale pri »narodno-napredni stranki« in ki jih naša današnja poročila še izpopolnjujejo, so bila za ljubljano prava senzacija, dasi je vsakdo iz pisave »Slovenskega Naroda« takorekoč lahko otipal, da se je »Slovenski Narod« udeležil radikalom. V njem odlaga tudi dr. Šusteršič vse, česar si ne upa v svojem sicer prav nič skrupuloznem glasilu.

+ Radikalna stranka je v Mariboru ustanovila strankino pisarno, katero vodi dr. pravdnik vitez Graselli in vodja okrožnega agrarnega urada dr. Vilko Pfei-

fer. Vitez Graselli je včeraj dobil iz Belgrada brzojavno dovoljenje za 2mesečni dopust, da organizira radikalno stranko na Stajerskem. Tudi znak režima.

+ Proti terorizmu pri volitvah se je brzojavno pritožil na Pašiča sam veliki mojster terorizma g. Pribičević. On, ki je preko svojih trabantov organiziral krvoprelitje v Cerkljenici in v Kostajnici, sedaj stoka in joka zaradi — terorja! Čisto pravilno pravi »Slob. Tribunal«, da zasleduje mož s tem dva cilja: On hoče nasuti ljudem peska v oči, kakor da bi bil on bogve kako svobodoluben človek, na drugi strani pa — denuncira. Kar je pa najgore, je to, da se skriva vsa Pribičevićeva demokratska garda za kralja, češ, samo mi smo kralju udani, samo mi smo kralju zvesti itd. Za Pribičevića in za njegove tovariše velja še danes: Hoch — Altösterreich-Ungarn!

+ Kdaj se proglasi republika. Zagrebški uradni list naznanja: »Iz poročil, ki prihajajo o volivnem gibanju v deželi, se da spoznati, da se po ekod med ljudstvo širijo vesti o nekem namišljenem proglasenju republike na dan 19. marca t. l. Take vesti, kakor so tudi fantastične, morejo v širokih masah povzročiti vznemirjenje. Zato naj vse poklicane oblasti pojasnijo prebivalstvu, da ni in ne more biti govora o kakem proglasenju republike dne 19. marca. Razširjevalci takih vznemirjujočih vesti se pozovejo na odgovor z vso strogostjo zakona.« — Iz tega poročila sledi, da Radić svoje lahkoverne ljudi »opet farha in jim obljublja svojo republiko 19. marca, ako bodo 18. marca volili z njegovo stranko. Pašić in vsa centralistična gospoda te Radićeve taktike silno vesela, ker je zanjo najbolje, ako pridobi Radićeva započrkarska stranka čimveč glasov. Radić namreč ne misli iti v skupščino in bodo tako glasovi odčani za njegovo stranko, za opozicijo v parlamentu izgubljeni. Zato Pašić ne nastopa proti Radićevcem, ampak samo proti parlamentarnim opozicijskim strankam. Kako si Radić čuti pred radikalnim režimom varnega, dokazuje dejstvo, da je Radić sprejel celo v svoj proglas napoved o republiki 19. marca. Vlada je proglas radi tega zaplenila, a Radića ne bo poklicala na odgovor, ker ga — potrebuje.

+ Enotna fronta komunistov nima uspeha. Kongres francoske socialistične stranke, ki se je vršil te dni v Lillu, je zavrgel predlog komunistične internacionale glede enotne fronte proletariata iz sledečih vzrokov: 1. Komunistična internacionala je pod vodstvom Moskve, katera zasleduje miru nevarne zunanje politične smernice; 2. francoski komunisti so sami razklani v tri frakcije, ki se nikakor ne morejo zediniti.

Iz zunanje politike.

* Angleško stališče glede miru s Turčijo. Angleški minister za zunanje zadeve lord Curzon izjavlja v angleških listih, da se tiče glavna točka, zaradi katere se Turki v Lozani niso hoteli zavezniki zediniti, takozvanih kapitulacij, to je izjemnega položaja inozemcev in njihovih naprav ter podjetij v Turčiji. Druga točka so reparacije, ki pa bolj zanimajo Francijo. Vprašanje Mosula se je itak prepustilo separatni angleško-turški pogodbi; v vprašanju ožin so pustili Turki Torej kapitulacije. Treba je priznati, da imajo Angliji v tem oziru prav in da bi bilo naravnost usodnega pomena, če bi bili tukaj še več popustili nego so že. Vse spoštovanje pred neodvisnostjo Turčije, toda usoda inozemcev in njihovih podjetij, bo-

disi kulturnih bodal gospodarskih, se ne more kar čez noč prepustiti od nacionalizma opojenim muslimanom. Saj so zavezniki koristi krščanskih manjšin in njihovih kulturnih ter verskih zavodov itak zelo slabo zagarantirali; drže se samo s koristi svojih trgovskih firm v Turčiji. Lord Curzon je izjavil, da je njegova glavna naloga v Lozani obstajala tudi v tem, da drži zavezniške skupaj in prepreči kakšen separatni mir. Postopanje Turkov, ki so delo konference v zadnjem trenutku, ko je vse kazalo na to, da se sporazum doseže, onemogotili, je nerazumljivo. Sicer pa se lord Curzon kaže optimista in meni, da je v Lozani zmaga Anglija, ker bodo Turki uvideli, da se bodo njenim upravičenim zahtevam morali ukloniti.

* Znani krščanski socialc Marc Sangnier, član francoske poslanske zbornice, se izjavlja zoper zasedbo Poruhrja, ker jo, neozirajoč se na gospodarsko plat tega vprašanja, smatra za psihologično predpravo za novo vojsko. Francosko ljudstvo pa, ki ima pravico do reparacij, vojske noče in hoče druge sporazumne poti za rešitev tega vprašanja. Marc Sangnier trdi, da se Francija ne sme soditi niti po časniki niti po svojem parlamentu.

* Novo zasedanje angleškega parlamenta se odprlo 13. t. m. in sicer s prestolnim govorom kakor navadno. V prestolnem govoru se bo omenila zasedba Poruhrja. Ministrski svet se glede besedila tega odstavka še ni zednil, ker je med angleškimi ministri precej močna struja, ki s francosko politiko ni zadovoljna.

Krščansko misleči javni nameščenci!

Ustanavlja se »Strokovna zveza javnih nameščencev«. Namen zveze je: zastopati javne nameščence, skrbeti za izboljšanje gmojnega položaja na temelju vsakokratne postavljajoče. — Vsak član bo imel tudi zdravniško pomoč kakor tudi svojci.

Marsikateri bo rekel, češ, kaj rabimo strokovno organizacijo. Odgovor nato je kaj lahek. Poglejmo, kakaj je položaj javnega nameščencev danes tako brezupen? Zakaj se ne doseže nič v tem, ko ima delavstvo vedno uspehe in jih lahko dnevno beleži. Očita se delavstvu zaradi plač ali bruna v lastnem očesu se ne vidi. Če bi bil javni nameščencev organiziran in sicer strokovno, bi bilo njegovo stanje danes drugo kot pa je tako.

Smo v časih, v katerih se pravi: »Če se ne boš združil in združen nastopal, ne boš dosegel nič!«

Tudi trditve, da je že organizacija javnih nameščencev in da drugo ni potreba, ne drži. Vsakega bo še dobro v spominu polemika, ali bolje rečeno očitki v časopisju radi imenovane organizacije, da ni to, kar bi morala biti. Vendar pa jadikovanje ne pomaga dosti, treba je dela in zato se pa je ustanovila »Strokovna zveza javnih nameščencev«, strokovna organizacija s krščansko načelno podlago.

Začasno se je določila pristopnina na 5 Din in članarina na 5 Din mesečno. Definitivno so določili na ustanovnem občnem zboru. Vsak član bo imel poleg drugih ugodnosti tudi zdravniško pomoč za sebe in svojce.

Prijave sprejema pripravljalni odbor in sicer v prostorih JSZ, Stari trg 2, I. n. vsak dan od 8. zjutraj do 5. popoldne.

Vsak krščansko misleči javni nameščencev bi moral biti član te organizacije. V združitvi, v pravi strokovni organizaciji je moč in uspeh!

Pripravljalni odbor »Strokovne zveze javnih nameščencev«.

Prvi zemljani na mescu.

Cudežni doživljaji dveh Angležev. 14. Angleški spisal H. G. Wells. — Poslovenil — (Dalje).

»Tisti zrakoplovi mi niso nikdar ugajali!« je odgovorila kot da bi bilo potovanje na mesec vsakdanja stvar. »Bi ne sedla v tako — reč, za nobeno ceno ne!«

Njen krepki in priprosti odgovor mi je vrnil dobro voljo. Po večerji sem sedel na klop pri vratih in se pogovarjal z dvema delavcema o opeki, o avtomobilih in o športnih prireditvah preteklega leta.

In gori na večernem nebu se je nagibal k zatonu srpasti mlaj. V blede, modrikasti luči je sijal in izgledal kakor daljno, sinje gorovje.

Drugi dan sem se vrnil h Kavorju.

»Pojdem z vami,« sem mu rekel. »Moji živci so bili nekoliko zdelani včeraj. To je bilo vse!«

»Saj sem vam pravil,« se je nasmejal. —

In tako sem premagal edine resne dvome, ki mi jih je vzbujalo najino podjetje. Zgolj živci! Previdneje in zmerneje sem delal in vsak popoldan sem si privoščil urico spanja.

In v štirinajstih dneh je bilo vse pripravljeno za čenč.

IV.

Kako sta Bedford in Kavor odpotovala z zemlje.

»Naprej!« mi je rekel Kavor. Sedel sem na robu odprtine in obotavljajoč se zrl v črnotemno notranjščino oble. Sama sva bila.

Solnce je zašlo, mrak se je delal in večerna tihoča je legala na zemljo.

Potegnil sem noge za seboj in se spustil po gladkem steklu na dno oble. Kavor je še stal zunaj in mi je podajal prtljago, kos za kosom.

Toplo je bilo v obli in ker je bila tudi za mrz neprodorna, sva bila le lahko oblečena. Pa za vse slučaje sva vzela seboj tudi debelo zimsko obleko in volnene odeje. Po Kavorjevih naročilih sem polagal in razkloščal s kisikom in druge reči po tleh in kmalu je bilo vse spravljeno.

Nekoliko se je še mudil zunaj in iskal. Nato pa je zlezal k meni. Nekaj je nosil v rokah.

»Kaj še imate tam?« sem ga vprašal.

»Si niste vzeli nobenega berila seboj?«

»Ne. — Čemu?«

»Pozabil sem vas opozoriti. — Ne vem, kako bo —. Vsekakor bo vožnja dolga —. Utegne trajati mesece —!«

»Ampak —!«

»Rad bi vedel —!«

Vtaknil je glavo skozi odprtino.

»Poglejte!« je dejal. »Tam le nekaj leži!«

»Je še čas?«

»Približno eno uro.«

Pogledal sem.

Par starih številč saljivega lista je bilo. Menda jih je kateri izmed delavcev prinesel. Nekoliko v stran v kotu je ležal kos »Lloydovih novic« Pobral sem časopise in zlezal z njimi nazaj v oblo.

Kavor je držal knjigo v rokah.

»Kaj ste si izbral?«

Shakespearejeve drame so bile. Nekoliko je zardel.

»Vsa moja vzgoja je bila tako zelo enostranska, strogo znanstvena, da nisem imel časa zanj,« se je opravičeval.

»Ga niste nikoli brali?«

»Nikoli!«

Tako sva torej bila preskrbljena z vsem, tudi z berilom za morebitno dolgo potovanje.

Pomagal sem mu pritisiti stekleno pokrivalo na odprtino. Pritisnil je na električni gumb — klik! je naredilo prožno pero in jekleni zastor je zagnil okno, — zadnja zemeljska svetloba je ugasnila. Sedela sva v temi.

Nekaj časa sva oba molčala, vse je bilo tiho krog naju.

Premišljeval sem, za kaj naj se pri- mem, ko naju bo zračni sunek pahnil od zemlje, da me ne bo prehuo pretreslo, in

zasodil sem, da sva pozabila vzeti stole seboj in da bo zelo nerodno, potovati brez njih.

»Zakaj nisva vzela stolov seboj?« sem vprašal.

»Mislim sem tudi na to,« je odgovoril Kavor. »Ne bova jih potrebovala!«

»Zakaj ne?«

»Bodete že videli!« je odgovoril z glasom človeka, ki noče več govoriti.

Umolknil sem.

Čakala sva —.

In kavorit, ki so z njim bili namazani jekleni deli oble, se je hladil in se bližal tisti stopinji toplote, pri kateri je postal neprodin za privlačnost —.

In hipoma mi je bil živo jasen moj položaj. Neumnež, da sedim tu v obli. Ali še ni prepozno, sem se povpraševal, da bi ostal na zemlji? Svet zunaj oble, to sem vedel, bi bil skrajno hladen in negotoljuben zame — cele tedne sem že živel ob Kavorjeve podpore —, ampak končno, ali je bil tako mrzel, tako negotoljuben, kakor neizmerni, prazni svetovni prostor, kjer ni zraka, da bi ga solnce ogrelo, kjer vlada mrz, več sto in sto stopinj pod ničlo? Če bi ne bilo izgledalo, da sem strahopetnež, mislim, da bi bil še v zadnjem trenutku poskusil in zahteval, naj me izpusti.

Pa obotavljal sem se in obotavljal, nemiren sem postajal in nevoljen —.

In čas je mineval —.

Volivno gibanje.

KANDIDATNA LISTA SLS ZA OKROŽJE MARIBOR—CELJE S PREKMURJEM

je bila vložena 9. t. m. in drugi dan potrjena. Dobi 2. skrinjico. V Prekmurju je okrajni kandidat za okraj Dolnja Lendava Jožef Klekl, bivši poslanec, namestnik dr. Karel Šabec, odvetnik v Dolnji Lendavi; za okraj Murska Sobota je kandidat Geza Šiftar, namestnik pa Matija Nemčič, trgovec v Križevcih. V okrožju Maribor—Celje bo vloženi najbrže 9 kandidatnih list, dosedaj so jo vložili demokratje in SLS.

KANDIDATURE NASPROTNIKOV V PREKMURJU.

Murska Sobota, 10. febr. (Izv.) Radikalni kandidirajo za okraj Murska Sobota mesarja in tovarnarja Benka, za Dol. Lendavo pa mažarona Josipa Kiralyja, trgovca iz lendavske okolice. — SKS kandidira milijonarja in tovarnarja Hartnerja, socialni demokratje pa Filipa Kisovarja.

NEMCI NA ŠTAJERSKEM POSTAVIJO SVOJE KANDIDATE.

Maribor, 10. febr. (Izv.) Nemška stranka bo postavila na Štajerskem lastno kandidatno listo. Dr. Orosel in dr. Wiethaler sta imela predvčerajšnjim zborovanje zaupnikov iz Maribora, Ptuja in Apaške doline. Nosilec liste bo milijonar Nasko iz Maribora.

SOCIALDEMOKRATIČNI KANDIDATI NA ŠTAJERSKEM.

Celje, 10. (Izv.) Med mariborsko in celjsko soc. dem. frakcijo se že dva dni vrše pogajanja za enotno kandidatno listo. Doslej je določen za nosilca liste celjske skupine učitelj Möderndorfer iz Mežiške doline, za mariborsko skupino pa Golouh. Okrajni kandidat za mariborski okraj bo prof. Favaj.

OKLIC SRBSKIH REPUBLIKANCEV.

Belgrad, 10. febr. (Izv.) Republikanska stranka je danes izdala svoj volivni oklic, ki obsega 14 točk.

v Volivni shodi SLS na Štajerskem. — Danes priredi SLS na Štajerskem 35 volivnih shodov.

v Kukovčeva slaba sreča v Prekmurju. Prekmurske »Novine« poročajo: »G. Kukovec i njegov podrepar Kühr sta hudo obhodili v D. Lendavi. Stela sta kortežerati za demokratsko stranko, a ne se njima posrečilo. V kavarni i gostilni Horvatovoj sta mogla čuti dosta »abugov«. Naslednje sta mogla med fückanjem pobegniti k g. Golobi, gde so do zajtra konferirali.

v Romuni kandidirajo v Vojvodini. Voditelji banatskih Romunov so sklenili, da bodo v Pančevu in v Beli Cerkvi postavili svoje kandidate, ker se je nameravani sporazum med radikali in Romuni izjalovil.

Dnevne novice.

— Reptil molči. »Ljudski dnevnik« je hotel zabrisati svojo belgrajsko fundacijo z debelo lažjo, da je prejemal »Slovenec« podpore iz avstrijskega reptilnega fonda. Nato smo vprašali g. dr. Šustersiča, če ni morda on prejemal kakih svot na naslov »Slovenec« iz avstrijskega reptilnega fonda. »Slovenec« jih ni sprejemal, če torej dr. Šustersičev glasilo trdi, da jih je avstrijska vlada izplačevala, bo od svojega informatorja tudi izvedel, kdo je dajal podpore, kdo jih je sprejemal in kako jih je uporabljal. Toda belgrajski, slovenske pisani reptil molči. Ravnotako se je isti belgrajski reptil zlagal, da je prejemal »Ljubljanski list«, ki ga je urejeval g. Fran Šuklje, podperjo iz reptilnega fonda. Mi imamo na razpolago tozadevno izjavo, ki bo pritisnila glasilu dr. Šustersiča nov pečat lažnosti, pa jo bomo objavili, ko bo »Ljudski dnevnik« prekinil svoj molk glede našega vprašanja. Korajža velja!

— Orjunaške grožnje. Glasilo vojvodinskih orjunašev »Vidovdan« si da poročati »iz Belgrada« »brzojavno vest«, da nemški agenti govore po švabskih vaseh v Vojvodini, da morajo voliti tako, kakor to zahteva bavarska nemška organizacija Konzul, ki ji načeljuje Ludendorff. »Vidovdan« poziva ministra Vujičića, da to agitacijo prepreči, sicer da se bodo ponavljali izgrede à la Cirkvenica in Kostajnica. — Če bi vojvodinski Nemci volili z demokrati, bi bilo seveda vse v najlepšem redu in »Orjuna« bi molčala kot grob. Ker pa Nemci ne marajo trobiti v Pribičevićev rog, je seveda ogenj v strehi in gospodin Pribičević grozi s kolinami. Revček Andrejček, kako se bo zmotil Med Mussolinijem in Pribičevićem je razlika kot noč in dan.

— Tiskarji proti napadom na tiskarne. »Grafski Radnik«, glasilo organizacije tiskarjev Jugoslavije, piše: Zadnje dni so se izvršili razni napadi na tiskarne iz sovraštva do nekkih listov. Mladi ljudje mislijo, da se morajo maščevati nad tiskarno, kjer se dotični list tiska. V tiskarnah pa delajo ljudje, ki nimajo z vsebino listov nič opraviti, to so tiskarski delavci. Nekega dne so vrgli v tiskarno neznan ljudje celo

bombo in samo sluha je nanesel, da so se za pisavo listov neodgovorni delavci rešili smrti. Zadoje dni se govori, da hočejo neki elementi razbiti tudi nekaj tiskarn v Zagrebu. Kaj bo rezultat? — Ti listi bodo izhajali dalje v kaki neporušeni tiskarni. — Te okolnosti silijo tiskarske delavce na samopomoč. Zato opozarjamo vse strankarje, naj se takega početja ne lotevajo, sicer bodo tiskarji primorani, da vsaki taki stranki, ki bi hotela rušiti tiskarne, ustavijo tisk vseh njenih listov v celi državi. — Oglas končuje z besedami: Tovariši, bodite pripravljeni!

— Nova služba. Brez razpisa službe v »Uradnem listu« in kar na slepo roko so nastavili visoki gospodari v ljubljanski bolnici kot »desinfektorja« nekega gospodina Mladinoveca ali Miladinovića ali kakor se že ta gospodin »podpalči«. Mož seveda ni zdravnik in nima niti pojma o desinficiranju aparatov, obvez itd. Njegova šola je menda podobna oni sloviti »Schwimmshule in Otočac«. (Ko so namreč vprašali nekega graničarskega kapetana, kakšne šole ima njegov »feldbaba«, če bi lahko postal oficir, je kapetan odgovoril: »Zakaj pa ne? On je vendar absolvent »der Schwimmshule in Otočac«!) Šefu zdravstvenega odseka za Slovenijo — Srbu Katičiču — je bilo pa menda dovolj, da je mož Srb in basta! Če se bo komu zaradi pomanjkljivega desinficiranja rana tako dobro zacelila, da bo na rani nekoliko umrl, bo ranjenec seveda lahko nekoliko umrl v mirni zavesti, da bo odšel na oni svet sam absolvirat »die Schwimmshule in Otočac«. Ta gospod seveda desinficira aparate itd. na vseh bolniških oddelkih in sicer tako lepo, da pridejo iz aparata čisto bele obveze na dan, če so jih usmiljenke prej lepo oprale, če pa vrže umazane cunjje v aparat, pridejo pa umazane na dan, kakor se to tudi spodobi, kajti za reveže, ki so prisiljeni iti v bolnico, so še umazane cunjje predobro — po mislih gotovih kapacitet od tam doli! Mi pa vprašamo: Ali je tega treba? Če hočejo gospodje lepa bolniška poslopja spremeniti v »kasarno« — zakaj tega ne povedo jasno in odkrito?

— Društvo političnih konceptnih uradnikov obvešča svoje člane z ozirom na številna vprašanja, kaj je društvo ukrenilo, da se njihove znane upravičene zahteve že enkrat uresničijo, da je obenem z društvom finančnih konceptnih uradnikov ponovno odločno opozorilo vse merodajne činitelje na dejanski obupni položaj svojih članov. (Na zadnji seji finančnega odbora se je, kakor znano, edino poslanec Pušenjak odločno zavzel za te zahteve. Op. uredn.)

— Koledarček JKZ. Vse, ki smo jim poslali koledarček Jugoslovanske kmetijske zveze, pa ga dosedaj še niso plačali, prosimo, da to nemudoma store, ker moramo poravnati stroške v tiskarni. — Tajništvo Jugoslovanske kmetijske zveze.

— Sodniški izpit sta položila dne 9. t. m. pri višem deželnem sodišču v Ljubljani starejšini »Danice« Franc Detela in dr. Makso Peterlin. — Častitamo.

— Žalostno ženitovanje. Dne 28. januarja je bila pri Ribnikarjevih v Srednji vasi svatba, na katero je prišel tudi Peter Rotar iz Srednje vasi, katerega je nahrtil Jože Rozman, da ne sme nadaljevati napitnice in da ne sme plesati solo. Nato sta se prepirala. Rozmanov brat Ciril je nato odstranil svojega brata s svatbe, toda Jože Rozman in Rotar sta se prepirala še na dvorišču dalje in Rozman je zabodel Rotarja v srce. Rotar se je zgrudil na tla in umrl. Po uboju je Jože Rozman pobegnil od doma, toda orožniki v Goričah so 2. februarja Rozmana izsledili, aretirali in ga izročili sodišču.

— Posledice zasedbe Poruhrja se tudi pri nas čutijo. Za enkrat se ne dobijo iz Düsseldorfa ondotna edinovrstna barvila. S časom bo zmanjkalo še drugih še bolj važnih stvari.

— Državna konferenca avstrijskih katoliških organizacij se je vršila 7. t. m. v Salzburgu. Glavni poročevalec je bil ravnatelj Oelzel iz St. Pöltna, ki je podal pregled o zgradbi škofijskih organizacij in njihovi združitvi v zvezi. Sestavilo se je začasno državno vodstvo iz zastopnikov vseh škofij; poslujoči organ je centrala kat. ljudske zveze na Dunaju. Na dnevnem redu je bilo dalje šolsko vprašanje, tisk in priprave za državni katoliški shod, ki se vrši začetkom julija na Dunaju. Sklenili so, da se vrše državne konference vsakega četrta leta.

— Uradni list št. 14 od 9. februarja objavlja pravilnik in navodilo, kako naj pošte v naši kraljevini poslujejo s prehodnim denarjem.

— Društvo »Sočac«, podružnica na Jesenicah vabi na svoj redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, dne 18. februarja 1923 ob 15. uri v hotelu »Pošta« na Jesenicah.

— Smrtna kosa in nesreča. Orožniško-mu naredniku g. Alojzju Steklasi iz Kamnika je dne 7. februarja v ljubljanski bolnišnici umrla soproga, zapustivši tri mladotne otroke. Isti dan se je pa ponesrečil narednik Josip Steklasa na Grosupljem. Ko je šel po cesti, se je pripeljal nasproti

neki kmet s vozom iz sejma v Ljubljani, ki je imel za voz privezanega konja. V trenutku, ko je Steklasa srečal voz, se je konj odtrgal ter podrl orožnika na tla, ga s koptom udaril po glavi in ga smrtno nevarno ranil.

— Požar na Bitenjski planini. Dne 4. februarja 1923 med 20. in 21. uro je na Bitenjski planini, ki leži južno od Nomenja, na še nepojasnjen način pogorela lesena delavska hiša, last gozdnega erarja, ki je oškodovan za približno 70.000 kron.

— Čevlje kupuje od domačih tovarov tverde Peter Kozina z znakom Peko, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljubljana, Breg št. 20, ter Aleksandrova cesta št. 1. 3322

Primorske novice.

p Borba proti komunistom v Italiji. — Zaplenjeni slovenski manifest? »Giornale d' Italia« poroča, da so italijanske oblasti pri preiskavi v uredniških prostorih »Laborator« v Trstu našle šifre za revolucionarno korespondenco, besedilo proglašal izvršilnega odbora III. internacionale ter tudi proglas v slovenskem jeziku, v katerem se Slovincem in Hrvatom in Primorju objavlja osvoboditev od italijanskega jarma po komunistični revoluciji ter se grozi s smrtjo tistim Slovincem, ki bi se vstajni ne pridružili. Vstaja bi imela izbruhniti na signal iz Moskve, kar bi se affiširalo po ulicah vseh italijanskih mest. — Kakor izveemo iz slovenskih goriških listov, se je italijanski proglas 3. internacionale pri aretiranih komunistih res našel in sicer jako oster, kar pa se slovenskega tiče, se ni še nič podrobneje izvedelo. Glede na jako neverjetno zvoneča mesta v njem ni izključeno, da je fašistovska vlada posegla po potvorbi, da najde zopet nek razlog več, da pritiska primorske Slovence.

p Slovenski jezik tudi na sodišču v Gorici odpravljen. Na deželnem sodišču v Gorici je odvetnik Tonkli zagovarjal štiri slovenske obtožence. Svetnik Vinci je prepovedal rabo slovenskega jezika. Na protest dr. Tonklija se je sodni dvor posvetoval in »odredil«, da je v V. oddelku dopustna raba samo italijanskega jezika. Slovenski jezik so označili za tuj jezik na — domači zemlji.

p Komisija za novo Furlanijo. Vsak hlp bo razpuščen videmski deželni zbor. S kraljevim dekretom bo imenovana komisija, ki bo vodila posle do rednih volitev, ki bi se glasom postavbe morale vršiti v teku 90 dni. Glasilo ljudovcev, »Il Friuli« piše, da bo komisija obstojala iz petih članov: 4 za Videmsko in 1 za Goriško. Predsednik bo baje videmski prefekt Lops, ki mu bosta pridružena fašista dr. Pisenti, železničar Ravazzolo, agrarec prof. Tullio in senator Bombig ali vitez Pascoli.

Štajerske novice.

š Napredek našega časopisja. »Slov. Gospodar« v Mariboru je dobil od 1. januarja pa do 10. februarja 7000 novih naročnikov.

š Sklepi mariborskega zdravniškega društva. Zdravniško društvo za mariborsko oblast je na svojem občnem zboru dne 8. t. m. izvolilo nov odbor s 6 slovenskimi in 2 nemškima zdravnikoma. Sprejet je bil sklep, da se Slov. zdravniško društvo v Ljubljani in Zdravniško društvo v Mariboru združita v enotno društvo z dvema samostojnima in enakopravnima sekcijama v Ljubljani in Mariboru. Predsednika sekcij bosta menjaje vršila predsedniške posle celotnega društva.

š Razmere na mariborski carinarnici. »Tabor« poroča, kako brezobzirno se ravna na mariborski carinarnici z blagom. Te dni je tamkajšnja tiskarna dobila vagon časniškega papirja v svitkih. Papir so na carinarnici tako neprevidno razkladali, da je bil ves zgnečen in skoro neporaben za tisk. — Dalje je tiskarna dobila z Dunaja zaboj tiskarskih potrebščin, ki je popolnoma v redu došel na carinarnico. Ko so ga pa v tiskarni odprli, sta manjkala dva predmeta. — Tretji slučaj je bil s takozvanim mastnim odtisom za neko sliko, ki je došel z Dunaja. Dasi je bila na zabojku označba: »Pozor — ne dotikati« in je bil carinik neposredno še posebej opozorjen, je vendar brezobzirno prijel odtise in jih tako pokvaril. »Tabor« obeta še druga odkritja o razmerah na carinarnici.

š Smrtna kosa. V Mariboru sta umrla 69 letni pekovski mojster Franc Turk in 56 letni kotlarski mojster Anton Kaštrun.

— V Zaleu je umrl posestnik in gostilničar Avgust Senica. N. v. m. p.

š Brata ubil. V Velikem Slatnjaku pri Čakovcu je kmet Martin Rantuš v prepiru ustrelil svojega brata Aleša in še mrtvega obdelaval s sekro.

š Promet v mariborskih policijskih zaporih v preteklem letu. L. 1922. je prenečevalo v mariborskih policijskih zaporih zaradi pljanosti, razgrajanja, vlačugarstva in prekrščenja državne meje 1035 oseb. Odgnancev je bilo 850. Zaradi tatvine, ropov, vlomov, zdravniškega pregleda itd. je bilo v

preiskovalnem zaporu 888 oseb skupaj 1013 dni. Kazen je odsedelo v zaporih 119 oseb, in sicer skupno 270 dni. Vsega je bilo lani v policijskih zaporih 2392 oseb 1283 dni.

š Prijet goljuf. Rudolfa Vineze, trgovskega uradnika, ki je v letu 1922 trgovsko društvo Sava v Zagrebu ogoljufal za 2 milijona kron, sta orožn. postajevođa narednik Franc Gračner in kaplar Anton Lagaja iz Dobove dne 8. 2. 1923 zvečer aretirala. Vineze je imel srečo, da se je od začetka septembra preteklega leta pa do sedaj znal skrivati po Vojvodini, Rimskih Toplicah in najdalj časa pa v Novem mestu, dokler ga le ni zasačila roka pravice.

š Tatvina na kolodvoru v Mariboru. Krojaškemu pomočniku Čestimiru Nekovafiku je bil na glavnem kolodvoru ukraden kovček rumenkaste barve.

Cerkveni vestnik.

c Mladinski dom — Kodeljevo. Danes ob devetih Missa solemnis, Max Filke op. 106. poje mešan zbor, s spremljevanjem orkestra, introitus, grad. post com. Kororal offertorium Ave Maria, Sax, sopran solo s spremljevanjem violine. Med darovanjem P. Arsen Niedrist in A. Faist. Mladino in goste pozdravi ob petih v gledišču vlč. g. Ivan Nepomuk Petrič, župnik šentpeterski.

c Moška in mladeniška Mar. družba v Križankah ima pepelnico sredo zvečer točno ob pol osmi uri v društveni dvorani mesečni izvenckerkveni sestanek. Obravnavale se bodo zelo važne družbene zadeve, zato je dolžnost vsakega člana, da se zborovanja zanesljivo udeleži.

c Nočnim častivcem presvetelega Rešnjega Telesa se naznanja, da bo od ponedeljka na torek celonočna izredna molitvena ura. Molila se bo 30. ura: Spravne molitve. Ujjudno vabimo vse častivce, da se zanesljivo udeležijo te molitvene ure.

Gospodarstvo.

SADJARSKO IN VRTNARSKO DRUŠTVO ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI.

Sadjarsko društvo se je dne 2. februarja t. l. na svojem obilno obiskanem občnem zboru preobzvalo v »Sadjarsko in vrtnarsko društvo«. S tem se je napravil važen korak v dosednji organizaciji tega društva, saj potrebuje vrtnarstvo prav tako krepkega pospeševanja kakor sadjarstvo. Vsak kdor se peča z vrtnarstvom, goji tudi sadno drevje, tako da je v vsakem pogledu upravičeno, da se ti dve gospodarski panogi skupno pospešujeta. Pozdravljati moramo tedaj idejo, da je razširilo sadjarsko društvo svoj delokrog tudi na vrtnarstvo. S tem se je izpolnila želja vseh naučnih prijateljev našega vrtnarstva in sadjarstva.

Razširjeno društvo bo vsestransko vplivalo na povzdigo teh dveh panog in sicer s tem, da bo budilo in širilo smisel za gojenje sadnega drevja, za pridelovanje vrtnih zelenjadi, cvetlic in semenja. Skrbelo pa bo tudi za bolj uspešen gospodarski razvoj obeh strok, in olajšalo članom dobavo sadjarskih in vrtnarskih potrebščin. Hoče pa tudi s pomočjo sadjarstva in vrtnarstva vplivati na olepšavo kraja in doma. Društvo bo skušalo doseči svoj smoter z izdajanjem društvenega glasila »Sadjar in vrtnar«. Prirejalo bo predavanja, strokovne tečaje, poučne izlete, sadne in vrtnarske razstave. Ustanovljalo bo drevesnice in druge vrtnarske naprave.

Društvo hoče pomagati članom s pridelovanjem in oddajo sadnega drevja, vrtnih semen, sadik in lepotičnih rastlin, pa tudi s preskrbo vrtnarskih potrebščin, zlasti vrtnarskega orodja, umetnih gnojil in sredstev za zatiranje sadnih in vrtnih škodljivcev. Pomagati hoče tudi z napravo vzornih načrtov za vrtove in sadne nasade. V svojem načrtu ima tudi ustanovitev in vzdrževanje vrtnarske šole in posredovalnice za sadno trgovino. Slednjič bo društvo zastopalo vse sadjarske in vrtnarske interese na pram oblasti in pri zakonodaji.

Te lepe in važne naloge bo moglo društvo uspešno izvrševati v tem slučaju, ako bo našlo dosti odmeva in zaslombe v društvenih klanih. Društvo bo razvilo svoje delovanje po vsej Sloveniji in bo ustanovilo podružnice po vseh važnejših krajih, kjer se bo zglasilo zadostno število članov. Na ustanovitev in smoter novega društva opozarjamo vse številne prijatelje sadjarstva in vrtnarstva s pozivom, da se pridružijo in pomagajo k povzdigu teh lepih in važnih panog našega gospodarstva.

Društveno glasilu »Sadjar in vrtnar« izide v začetku meseca februarja t. l.

g Narodno gospodarstvo na srednjih šolah. S prihodnjim šolskim letom se uvede na avstrijskih srednjih šolah pouk v narodnem gospodarstvu, zaenkrat samo za poizkušnjo.

g Nova zakonska tarifa za promet med Italijo in Nemčijo. Dne 1. februarja je stopila v veljavo nova italijansko-nemška tarifa, ki sloni na temelju prvotnih tarif od leta 1919.

g Izpopolnjen električni avtomobil. V delavnici največjega ameriškega električnega podjetja The General Electric Company v Schenectady so dodelali te dni električni motor, ki bo napravil pravi prevrat v avtomobilski industriji. Model so že preiskovali in izvršili priprave za izdelovanje v velikem obsegu. Avto tehta jedva 2000 funtov.

kar je približno polovica teže navadnega avtomobila. V uri prevozi 55 km dolgo pot.

g Pošiljke v španijo. Vsaka pošiljka naslovljena iz naše države v španijo, mora biti opremljena s sprječevalom o izvoru, ki mora biti vidirano od kr. španskega konzulata, v čegar delokrog spada tudi Slovenija. Za pošiljke, ki ne bodo odgovarjale tem predpisom, se ne bodo uporabile pri uvozu v španijo olašave, predvidene za pogodbeno državo.

BORZA.

Curij, 10. febr. (Izv.) Berlin 0.0175, Holandsko 210.50, Newyork 582.75, London 24.94, Pariz 33.15, Milan 25.72, Praga 15.80, Pešta 0.2025, Bukarešt 2.50, Beograd 4.95, Sofija 8.15, Varšava 0.0150, Du-

Ljubljanske novice.

Ij Rokodelski dom. Danes zvečer ob 6. uri bo v dvorani Rokodelskega doma običajni vsakoletni predpustni večer. Na sporedu sta poleg pevskih točk in kupletov tudi veselotigri »Dr. Veznal in njegov sluga« in »Damočlejev meč«. V obeh igrah nastopita znana priljubljena igralca V. Rudolf in Jan-ko Novak.

Ij Zabavni večer priredi žišensko prosvetno društvo danes v samostanski dvorani. Videli bomo »Bucka v strahu« ter slišali »Dva gluha«. Kdor se hoče pošteno zabavati, naj pride ob sedmih zvečer k nam. — Odbor.

Ij Mladinski dom — Kodeljevo. Zveza bivših salez. gojencev priredi v torek dne 13. t. m. zabavni večer z godbo ob sedmih pri pogrnjenih mizah. Zabava vsakovrstna. Prijateljem mladinskega doma in zveze kliče: »Dobrodošli! Vstopnina 3 Din.

Ij Šentpeterski družabni klub priredi dražabni večer v torek, 13. t. m. ob 20. uri na verandi hotela »Union«. Vabljeni so člani in prijatelji društva. Posebnih vabil ne bomo razpošiljali. Odbor.

Ij Krekova prosveta. Zveza uradnic in trgovskih nastavljenk priredi v sredo, dne 14. februarja ob četrti na osem zvečer svoje običajno predavanje. Članice se ga naj polnoštevilno udeležijo. Vljudo so vabljene tudi članice Slov. kršč. ženske zveze.

Ij 25 letnice svojega delovanja v gostilniški obrti je praznoval g. Matija Dolničar, restavrat-ter na tukajšnjem glavnem kolodvoru.

Ij Zgodovinsko predavanje priredi Prosveta franč. župnije v torek 13. t. m. Predavatelj msgr. Steska nas povede v dobo

»francoske revolucije«, katero pojasnijo tudi skloptične slike. Pridite!

Ij Klub Primork priredi na pepelnico sredo, dne 14. t. m. svoj običajni slankov večer v dvorani Kazine. Začetek ob 20. uri. Na sporedu je pester in zabaven program in ker posebnih vabil ne razpošiljamo, vabimo tam potom vse naše prijatelje in znan-ke. V pričakovanju obilne udeležbe opozarjamo udeležence, da se na željo lahko rezervirajo mize za večjo družbo. Tozadavni reflektanti naj se obrnejo na naslov tajnice kluba g. Olge Zajec, Dunajska cesta 14. I. — Odbor.

Ij Nova lekarna v Ljubljani. V ponedeljek, dne 12. februarja otvori na Gospo-svetški cesti št. 10 (nasproti evang. cerkve) novo lekarno g. Mr. ph. F. Kuralt.

Ij Stavka brivskih pomočnikov se pripravila v Ljubljani. Pomočniki, ki so imeli doslej 600 K na teden in prosto stanovanje, zahtevajo znaten povisek. Zadruga brivcev ima danes sejo, na kateri bodo razpravljali o zahtevi pomočnikov. Samoobsebi je umevno, da se bodo s povišanjem pomočniških plač povisale tudi cene v brivnicah.

Ij Stavka tramvajskih uslužbencev traja še vedno. Doslej še ni upanja, da bi prišlo do poravnave.

Ij Policijska kronika. Trgovcu Petru Sumlju je bilo na glavnem kolodvoru pred glavno carinarnico ukradeno rezervno avto-kolo, vredno 15.000 kron. — Neznani žepar je ukradel v Ljubljani Andreju Strgarju iz Zaloga 2520 kron. — Na glavnem kolodvoru je bila iz osebnega voza II. razreda izrožana in ukradena preobleka, ki bi se dala uporabi za telovnik ali copate. — Spremljevalec voz iz Dunaja Jožef Schuster je pozabil v točilnici hotela Južni kolodvor listnico, v kateri je imel 70.000 avstrijskih in 80 jugo-slovanskih kron.

Narodno gledališče.

OPERA.

Nedelja, 11. februarja: NIZAVA, ob treh popoldne. Izven.

Ponedeljek, 12. februarja: Zaprtlo. Torek, 13. februarja: CARMEN. Izven. Ob treh pop. Sreda, 14. februarja: Zaprtlo. Četrtek, 15. februarja: VRAG IN KATRA. Izven. Petek, 16. februarja: NIZAVA. Red C.

DRAMA.

Nedelja, 11. februarja: UGRABLJENE SABINKE. — Začetek ob osmih. — Izven.

Ponedeljek, 12. februarja: MADAME SANS GENE. Red C.

Torek, 13. februarja: Zaprtlo. Sreda, 14. februarja: ZA PRAVDO IN SRCE. Izv. Četrtek, 15. februarja: CUDEZ SV. ANTONA in CRNA DAMA IZ SONETOV. Red E. Petek, 16. februarja: UGRABLJENE SABINKE. A. Sobota, 17. februarja: ZA PRAVDO IN SRCE. B.

G. Büchner: Vojček. Drama v 24 slikah. Nemški import, baje iz prvega četrtletja 19. stoletja, že ni kdo literarnih veščakov potegnil z Büchnerjevim imenom. So namreč snovne stvari v drami, ki jih je težko postaviti za sto let nazaj — toda o tem naj se pripravijo nemški kritiki. Izvirnega teksta nimam, dnevna kritika je krstila delo za plemenito ekspresionistično — pa bodi, najsi ga je napisal Büchner ali današnjik, ki je z njegovim imenom prišel na oder.

Dejanje v Vojčku je kratko tole: Fazelir Vojček ima s svojo ljubico Marijo otroka. Zapelje mu jo njegov tambur. Vojček gre in zabode Marijo, ki jo ljubi do blaznosti. Ko išče v brezupni grozi morilca svoj nož, utone v ribniku, kamor je zašel. Okrog tega dejanja se vije groteskna množica dogodiljav, oseb in scen. Troje oseb izkuša pogledati v globine Vojčkove duše: njegov stotnik, ki prištevava med poštenjake ljudi, ki hodijo pošasi, in med zločince one, ki hodijo naglo; zdravnik, ki hoče z učenjarsko samozaljubljenostjo postaviti znanstveno diagnozo bolne Vojčkove duše, in Vojčkov tovariš Andrej, preprost človek, ki ga Vojčkove vizije motijo pri petju in v spanju preprostega, zdravega človeka. Avtor smeši znanost in vsakdanjo modrost, oboje bahaško in strahopetno obenem. Vojček ni drugega kakor animalično bitje človeške pasme, ki ga vihra od scene do scene samo njegova natura. Le tedaj, ko moli pred zadnjim sklepom: ... in ne vpelji nas v skušnjava ... vzdrihti za hip tudi etična siruna v tej bolni duši, ki vidi v vzljubljenih blodnjah znamenja na nebu in v mesečini se kotajoče lobanje v krogih, kjer rastejo gobe. Velike do neba kričeče besede, vredne Hamleta, so koturn, na katerega je dvignil avtor vse ubogo v telesnost in vsakdanost zagrebno de-janje.

G. Rogoz je iz glavne vloge izkresal vse, kar se je dalo: uboga, zblazna kreature, ki kolobari iz končnosti v neskončnost. G. Peček je bil kot stotnik dober, samo v kolenih je preveč klecal in hodil kakor po copatah. Doktor g. Lipaha je bil fina kreacija starega medicina, ki vrta v človeka sebi v znanstveniško čast in slavo. Pohvaliti je tudi g. Kralja v nevhvaležni vlogi norca, g. Gregorina kot

komedijantskega oklicevalca in rokodelca g. Pluta, ki modruje v pijanosti praterskega soldatskega zabavišča o šnopsu in človeški duši. G. Juvanov je rešila svojo vlogo Marije sijajno in sem ji hvaležen zlasti zato, ker je lepo, skoraj brezglasno umrla, ko sem se bal, da bo to storila v istem stilu, kakor bi pravzaprav ta moritatska igra zahtevala. G. Seet, ki je igro režiral, je s spretno roko vse to narazen bežeče gibanje igre s 24 scenami v dveh urah pognal preko desk.

Drugače sem pa mnenja: prvič, da preveč marširamo za Dunajem in Berlinom pod devizo: Wie es sich räuspert und wie es spuckt, wird ihm trefflich abgucken; drugič pa, da s tem načinom igranja dela teater resno konkurenco kinu. Če gora ne gre k Mohamedu, gre pa Mohamed k gori, pravijo Turki. Zdi se, da se motijo, kajti teater se po-filmuje. Dr. L. R.

Prosveta.

pr Ivan Matičič: Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka. — Strani 272 in 25 slik. Založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Cena vezani knjigi 32 Din. — Izšla je knjiga, kjer so opisani skoro vsi bojni pohodi bivšega slovenskega planinskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. Pisatelj, ki je živel skoro ves čas pri polku in fronti kot navaden trpin, opisuje objektivno in živo vse strahote, ki so jih trpeli naši ljudje. Človeku se zdi vsa ta groza nekaj neverjetnega, a je vendar tragična resnica, krvava zgodovina, ki jo je pretrpelo toliko in toliko tisoč naših fantov in mož. V knjigi je naštetih vse polno živih prič, ki osvedočijo za neovrženo zgodovino tega strašnega trpljenja. Delo izpopolnjuje še 25 izvirnih slik, ki predstavljajo vso kruto resničnost bo-stisljne vojne. Za vse one tisoče in tisoče, ki so pri polku trpeli, bo to prava spominska knjiga, zanimiva pa bo tudi za vse, ki nimajo pojma o grozotah na fronti. Knjiga bo zanimala tudi naše neodrešene brate, ker na njih zemlji se je vršila vsa ta strašna žalost in tudi njim je delo posvečeno. Kako so razpadali njih domovi, kako so razpadale cele vasi, kako je ginila vsa dežela. Pisatelj je gledal njeno razdejano, njeno zasuzenje, v duhu pa vidi tudi njeno — odrešenje.

„Ah! te bolečine!“

Malo Feilerjevega pravega Eliza-fluida in proč so bolečine.

cosko žganje.

En poskus zadostuje, da tudi vi rečete:

To je najboljšo, kar sem kdaj okušal!

V vseh dotičnih poslovnih zahtevah samo pravi Elizafluid od lekar-narja Feiler. Pri naravnih naročitih stane z zavojnico in poštino če se pošlje denar naprej ali po povzetju:

3 dvojne ali 1 spec. stekl.	24 Din
12 dvojnatih „ 4 „ „	84 „
24 „ 8 „ „	146 „
96 „ 12 „ „	208 „

Kot primot: Eliza-obliž zoper kurja ocesa 2 Din in 3 Din; Eliza-mentolni črtniki 4 Din; Eliza švedske kapljice za želodec 10 Din; Eliza-zagorski prsni sok proti kašlju 9 Din; Eliza-ribje olje 20 Din; Eliza-voda za usta 12 Din; Eliza-kolonska voda 15 Din; Eliza-šumski miris za sobo 15 Din; Glycerin 4 Din in 15 Din; Lysoform 12 Din; Kineski čaj od 1 Din dalje; originalno Radikum francosko žganje velika steklenica 13 Din; Eliza-mrčesni prašek 7 Din, strup za podgane in miši 7 Din. Za razne predmete se ometi in poština računa posebej.

Na te cene se računa sedaj še 5% doplatka. Adresirati natančno: Eugen V. Feiler, lekarnar — Stabica Donja, Elizatr 41. 134 Hrvatsko.

Trgovski učenec

deček, 14 let star, zdrav, krepak, ki je dovršil 3 gimnazije, želi vstopiti v pouk v kakšni večji trgovini z mešanim blagom v mestu ali na deželi. Pojasnila o tem daje župan občine Dedni dol pri Višnji gori.

Iščem SLUŽKINJO

ki zna kuhati. — Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod »Služkinja 716«, ako znakma za odgovor.

Prijetno domačo veselico priredi na pustno nedeljo

v vseh gostilniških prostorih brez vstop-nine. — K obilni udeležbi se priporoča JOSKO JEBACIN.

Iščem družabnika

za dobro idoč, popolnoma nanovo urejen umetni mlin in žago v Medjimurju za 40 PS. ki zmleje v 24 urah 1 vagon žita. — Ponudbe na naslov:

STJEPAN KUMPARIČ, Razkrižje pošta Strigova. 740

Deklico za vsa dela

pridno, ki razume tudi nemški, z dobro plačo, iščejo v Gledališki ul. 4, III. nadst.

Samostojno šiviljo

za slamnate KLOBUKE sprejemem takoj v službo. Biti mora izurjena, pridna moč, izvežbana v vsej stroki, za električno obrat. Plača dobra po dogovoru. — Po-nudbe z zahtevo plače naj se pošljejo na tvrdko Prociukiewicz in drug, Karlovac. Oskrba in stanovanje zagotovlj.

Iščem postrežkinjo

od 6.—8. ure zvečer. Vpraša se od 12.—1. ure popoldne v Stritarjevi ulici št. 3, I. nadst., desno.

Postrežnico iščem

od 1.—3. ure pop. Zglasiti se je Sv. Petra cesta 38, TOMŠIČ.

Kovaškega vajenca

SPREJME in nov KOVASKI MEH proda VINCENC MIRT, Selo št. 9 — Moste pri Ljubljani. 826

██

Inserati v »SLOVENCU« imajo popolen uspeh!

SENO in SLAMO

Seno 900 K, slama 600 K za 100 kilo-gramov, franko vsaka postaja v Sloveniji, dobavlja domača tvrdka PUKL in VER-CE, Šoštanj. 828

Pošten dijak

višjih razredov, kateri bi 10 letnemu deč-ku pomagal pri učenju, dobi brezplačno stanovanje. — Ponudbe pod »RESLJEVA CESTA« na upravo »Slovenca«.

Služba organista

je RAZPISANA. Plača po dogovoru. — Naslov pove upravnistvo »SLOVENCA« pod številko 754.

Absolventinja

konservatorija v BRUSLJU daje pouk v FRANCOŠINI, PETJU IN IGRANJU na glasovir. — Miklošičeva cesta 8—II.

Radi naraščajočega prometa in poveča-nja podjetja IŠČE dobro vpeljana indu-strijska tvrdka

DRUŽABNIKA

oziroma KAPITAL 75 do 100.000 Din pod najboljšimi obrestmi. — Cenjene po-nudbe pod: »Najboljše obresti 712« na upravnistvo SLOVENCA.

Pisarno oddamo

z mesecem avgustom. Obstoji iz več sob. Ponudbe na upravo pod »PISARNA«.

Vdani v voljo Vsemogočnega naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je večerj po dolgi, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti v 79. letu starosti mirno v Gospo-du zaspala naša ljubljena mama, stara mama, tašča, gospa

Eliza Czižek

nadsprevednikova vdova.

Pogreb pojde v nedeljo ob pol 4. popoldne iz hiše žalosti, Komenskoga ulica 14, na pokopa-lišče pri Sv. Križu. Priporočamo jo v molitev.

Ljubljana, 10. februarja 1923.

ZALUJOČI OSTALI.

Zahvala.

Vsem, ki so spremljali našo nepozabno

Marijo škraba

na njeni zadnji poti, se tem po-tom iskreno zahvalujemo. Po-sebno zahvalo izrekamo gg. Rihtarju in Dolničarju, vsem de-lavkam ter vsem ostalim tvrd-ke Rihtar & Dolničar. — Naj-lepšo zahvalo za lep venec, ki ga je darovalo osobje tvrdke. Svete maše zadušnice se bodo darovale 12. februarja 1923 v Trnovem v Ljubljani. Črna vas pri Ljublj., 9. II. 1923.

ZALUJOČI OSTALI.

Gatrista

z dobrimi sprječevali sprejemem takoj k polnojarmeniku. Več povedo na Gruber-jevem nabrežju št. 22 in Prule št. 8.

Grščina v LOKI pri Zidanem most potrebuje izvežbanega, neoženjenega

VRTNARJA

ki dobi hrano in stanovanje ter plačo po dogovoru. Oglasiti se je treba do 16. svečana letos. 720

Potrim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, a je naša ljubljena soproga, mamica, svakinja, gospa

Frančiška Krašovic roj. Prijatelj

soproga strojevodje juž. žel.

po mučni bolezni dne 10. februarja t. l. ob pol 1. uri v deželni bolnici, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala. Pogreb predrage pokojnice se vrši v ponedeljek, dne 12. t. m. ob 4. uri pop. na tukajšnje pokopališče pri Sv. Križu. Ljubljana, dne 10. februarja 1923.

RODBINA KRAŠOVIC.

DRAGOTIN VERBIČ, strojni mojster, naznanja vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je nje-gova ljubljena žena, gospa

Angela Verbič roj. Adamič

previdena s tolažili sv. vere, danes ob 6. uri zvečer mirno v Gospodu zaspala. Pogreb predrage rajke bo v ponedeljek, dne 12. t. m. ob pol 4. uri popoldne iz mrtvašnice splošne bolnice. Ljubljana, dne 10. februarja 1923.

Zahvala.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v času bolezni in prenapetosti našega nepozabnega pokojnika, gospoda

Peter Krischa

posestnika in gostilničarja v Ljubljani

stali tolažilno ob strani, izrekamo tem potom najpristranejšo zahvalo.

Posebej se zahvalujemo za obilne izraze iskrenega so-čutja in za mnogobrojno spremstvo našega rajnika k večnemu počitku, povsem gg. pevcem za glinjive žalostinke, gostilni-čarski zadrugi in darovalcem krasnih vencev in cvetja.

V Ljubljani, dne 11. februarja 1923.

ZALUJOČI OSTALI.

ženitna ponudba.

Radi pomanjkanja znanja želim v svrbo ženitve seznaniti gospodino srednjih let, trgovsko naobraženo in dobro gospodino, z gospodom, ki bi imel trgovino, posestvo ali kaj podobnega. — Le resne ponudbe pod »POMLAD« na upravo lista.

Franjo Brodar

Neži Brodar roj. Blizjak

poročena

TRŽIČ

KRSKO

dne 5. februarja 1923.

Udobno stanovanje

v okolici mesta Ljubljane dobi družina S. L. S., ki bi oskrbovala ob nedeljah in praznikih službo ORGANISTA. — Kje, pove upravnistvo »Slovenca« pod št. 753.

APARAT za potenje

in APARAT ZA ELEKTRIZIRANJE prodam. Oba prav malo rabljena. Naslov pove uprava lista pod številko 832.

Pisalni STROJI:

REMINGTON, ADLER, ERIKA, takoj po ceni naprodaj. — Vprašati: KLOBCAVER, Komenskoga ulica 26, dvorišče, levo (gostilna Brezovšek). 827

Tovorni AVTO

dobro ohranjen, 4—5 tonski »BERLIET«, naprodaj. — Naslov: KRISTAN FRANC, Dunajska cesta št. 47. 823

Prodaj 3000 do 4000 kilogramov sladkega SENA.

MARJETA PERSIN, Konjušna ulica št. 11 (Trnovo). 818

Naprodaj je:

MASKA (bojna), SABLJA, par elegantnih jahalnih CEVLJEV, nove CITRE in zbirka MINERALIJ. Poizve se v Slovski ulici št. 14, L nadst., desno, od 11. do 12. ure dopoldne. 795

TRGOVSKI LOKAL

v središčni mestu, prometna ulica, oddamo s avgustom. — Ponudbe na upravnistvo »Slovenca« pod »TRGOVSKI LOKAL«.

Prodaj HIŠO - VILO

jako dobro zgrajeno, z lepim, senčnatim vzhodom, zidano pred 10. leti. Lep razgled. Od kolodvora oddaljeno 5 minut. A. DOLENC, Trzin št. 2. 808

Perje od perutnic

KOKOŠJE in PURJE po kron 24.— za kilogram nudi

E. VAJDA, Čakovec.

POZOR! POZOR!

Naprodaj sta v Mariboru, v bližini parka,

2 hiši z gostilno

s celim inventarjem in koncesijo. Vse skupaj po zelo ugodni ceni. — Ponudbe na oglasni zavod Ivo SUŠNIK, Maribor, Slovenska ulica št. 15. 708

SENO

Graščina na Pragerskem ima naprodaj nekaj vagonov prvovrsnega sladkega SENA v balah, ki se lahko takoj odpremi. — Cenjene ponudbe na Oskrbništvo. 807

Zrcalna

manufaktura, Grosuplje

PRODAJA NA DEBELO po najnižji ceni navadna nebrušena OGLEDALA v različnih velikostih. — Prevzame PRAVILO (oblaganje nerazbitih ogledal, kakor tudi oblaganje čistega stekla. — Sprejmejo se POTNIKI proti proviziji. M. KOŠAK, GROSUPLJE.

Kdo zamenja HIŠO?

Trinadstropna hiša z devetimi stanovanji, električno razsvetljavo in vrtom v Gradcu, Srca Jezusa predmestje, SE ZAME. NJA s hišo v Ljubljani, Mariboru, Celju ali Zagrebu. Naslov pove uprava lista.

Važno za vsako gospodinjstvo!

Gašperčki - hišni prijatelji

(SPARKOCHER) iz lit. železa. Največje štedenje kuriva pri kuhanju. Večje število v zalogi pri trdici STEGU in DRUGI. Ljubljana, Beethovnova ulica 9, III. nadst.

Kupi se HARMONIJO

dobro ohranjen. — Naslov pove hišnik invalidskega doma v Ljubljani. 835

Plačam

2 leti stanarine v naprej onemu, kateri mi da DOBRO stanovanje obstoječe iz najmanj 3 sob z vsemi priključitvami v novi ali stari hiši, vsredini mesta. Ponudbe z navedbo, kje se stanovanje nahaja, na upravo »Slovenca« pod šifro »DOBRO STANOVANJE«.

Brezplačno poučim KLAVIR

tri leta v družini, katera mi odstopi eno SOBO in kuhinjo v mestu ali na periferiji mesta. Plačam dobro. Oglasi na upravo »Slovenca« pod »N. L. 37«. 829

ALOJZ ARHAR

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE

LJUBLJANA 7, SPODNJA RISTKA, SV.

JERNEJA CESTA št. 47.

PREVZAME vsa v to stroko spadajoča dela, kakor tudi vse nove NAPELJAVE daljnovodov in INSTALACIJ. Priporoča se cenjenemu občinstvu.

6000 do 8000 kron

MESEČNEGA DOHODKA! Za nabiranje tovrstnih listov iščemo krajevne zastopnike. — Plača fikсна in visoka provizija. — R. TOMIČ, BEOGRAD, Karađorjeva ulica 71. 635

Blago za prevleko divanov in druzg: mikiš

štva v velikih izpari, dalje različno platno in jute

za tapetiranje, sedlarje itd. priporoča trdka

A. & E. Skaberné Ljubljana Mostni trg 10

Družba »Mirja« Ljubljana, Kralja Petra trg 8

prodaja bukova drva

na drobno in debelo. Zaganje drva

Dostava na dom. Telefon tev. 220.

Kupujem koke, piščice, kune, krte, polhe zajece itd. po najvišjih dnevnih cenah.

P. Semko Ljubljana, Kr. železniška 7.

Velika izbira otroških vozličkov, dvokoles in šivalnih strojev po ceni.

F. Batel, Ljubljana Stari trg 28

Sprejemajo se v pošto popravila za emajliranje z ognjem in penikljanje dvokoles, otroški vozlički, šivalni in razni stroji.

»TRIBUNA«

Tovarna dvokoles in otroških vozličkov, Ljubljana, Karlovska c. 4. Zvonarska ulica 1

FIŽOL in PROSO

kupuje po najvišjih cenah trdka

L & J. ROJC, SELO p. Ljubljani.

Dva aparata

za acetilensko razsvetljavo

— večji in manjši —, v dobrem stanju,

takoj prodaj hotel KRAMAR v Logatcu.

Enodružinska HIŠA

v Rožni dolini št. 106, pri »Marjaku«, je

NAPRODAJ, z lepim ograjenim vrtom,

za ceno 120.000 Din. Stanovanje po dogovoru, lahko pa tudi takoj. — Istotam

povedo za STAVBENE PARCELE

poljub. površine, ležeče v Stožicah, skoro ob glav. cesti. Naprodaj pa le do 15. t. m.

Kupim manjše posestvo

ob glavni cesti, pri farni cerkvi Rudniku

ali tovarni na Štajerskem. — Ponudbe

pod »POSESTVO« na upravo lista.

—: Najboljše peči sedanjosti so —: emajlirane

LUC-ove peči

Glavna zaloga, prodaja in zastopstvo za Slovenijo in južne kraje pri

F. P. VIDIC & KOMP.

trgovina stavbnega materiala

Prešernova ul. LJUBLJANA Prešernova ul.

Med. Univ. Dr. Ivan Drobnič

specialist za notranje in pljučne bolezni, šefzdravniki

zdravišča za bolne na pljučih v Topolšici

ordinira od 12. t. m. v Ljubljani v Cegnarjevi ul. 4

nasproti bolnice od 9. do 11 dop. in od 2. do 4. pop

Inserirajte v »Slovenca«!

Kompanjon

za novoustanovljeno, brezkonkurenčno dobičkanosno industrijsko podjetje, v industrijskem mestu Slovenije, s kapitalom

din. 500.000

6E ISČE. — Ponudbe pod šifro: »PREZ KONKURENCE« na Aloma

Company, anonimna družba z o. z. v Ljubljani.

Koranič

zajamčeno pravi asbest-škrili za kritje streh. — Ne premoči!

— Ne pozebel — Proti ognju in viharju popolnoma si-

guren. — Neomejeno trpežen. — Teže na 1 m² 12 kg. —

Cenik in proračun pošlje

Franc Hočevnar, Žirovnica (Moste) Gor.

Bremen - New York

Direktna zveza s krasnimi ameriškimi vladnimi parniki. Neprekosni po udobnosti, čistoći in po izborni oskrbi. Nagle in varne ladje!

„George Washington“

„America“

„President Roosevelt“

„President Harding“

Zahtevajte podrobna pojasnila in brodar. list. 145.

UNITED STATES LINES

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

Belgrad, Palata Beogradske Zadruga.

Pozor!

Pozor!

PRODAJAM od ponedeljka naprej vse v zalogi nahajajoče se blago po ZNIZANIH cenah, istotako v novo otvorenji podružnici na Sv. Petra cesti št. 23, prej A. KREGAR. — Naj vsak izrabli ugodno priliko! — Priporočam se

IVAN KOS, šiška, podružnica Sv. Petra cesta 23

Pension vila Sofija

na otoku RAB (Arbe) Dalmaciji a.

najkrasnejši otok Adrije, vila v neposredni bližini borovega gozda. — Najlepši zlet po morju in po suhem. — Direktni pogled iz sob z balkonom na morje. — Priznana zvrstina kuhinje. — Zmerne cene. — Natatna pojava daje RE-TAVRACIJA »JUŽNI KOLOJAVOR«, ZAGREB.

Zajamčeno popravljene

Lokomobile

točno iz skladišč

Zagreb in Ljubljana

Wolf-Lanz

vsake velikosti.

Stabilne in vozeče

lokomobile

Lokomobilni kotli

Enoletno tvorniško

jamstvo

Prvorazredno generalno

popravljene

Popolnoma preizkušene

Kurjlive z vsakim

gorivom

Braća Fischer

d. d.

ZAGREB

Pantovčak 5

JAMSKI LES

smreko in jelko

od 12 cm in 1 m naprej

kupi lesna industrija

PAJMAN, Slov. Bistrica

Ponudbe: PAJMAN, CELJE.

NOVOSTI ZA

PLESNO SEZIJO

A. Sinković nasl. K. Sosa

Ljubljana, Mestni trg 19.

!!! AUTO !!!

BENCIN

OLJE

MAST

PNFUMATIKA

VSA POPRAVILA

IN VOZNE

Le prvovrstno blago in delo po solid-

ni cenah nudi

JUGO-AUTO d. z. o. z. v Ljubljani.

JETIKA!

Dr. Pečnik ordinira za jetične izven torka in peika vsaki dan v St. Jurju ob južni žel. pri Celju. Čitajte njegove 3 knjige o jetiki.

Enodružinsko hišo

ZAMENJAM. štiri sobe, predstoba, pro-

storna klet z dvema kotloma za svinje

in perilo, peč za kruh, dve šrambi za

jedila, preksjevalnica, hlev za dve svinji,

vrt s sadnim drevjem ter vrtno utico, z

dvoriščem in vodnjakom, 20 min. od glav.

trga v MARIBORU, s približno enako

hišo v Ljubljani. Stanovanje takoj na

razpolago. Proti odstopu sorazmernega

stanovanja hišo tudi prodam. — Naslov

pove iz prijaznosti »ORIENT«, tovarna

oljnatih barv v LJUBLJANI, Miklošičeva

cesta. 790

Novo Wanderer - motorno

KOLO 4½ PS naprodaj.

Ponudbe prositi trdka HENRIK KENDA,

Ljubljana, Mestni trg. 755

Lepo hrvatsko brinje

prodaja trdka

GERŠAK & CO.,

LJUBLJANA, Kongresni trg 10.

Naprodaj v Novem mestu enonadstropna

HIŠA Z LOKALOM

obstoječa iz treh stanovanj, z vrtom,

vodovod v hiši, pripravno za vsako trgo-

vino ali obrt. Zamenjam jo tudi za malo

posestvo s trgovino na deželi, pri farni

cerkvi. — Naslov pove upravnistvo »Slo-

venca« pod št. 459.

E. ROSA - Autozavodi

Trgovina z avtomobili, stroji in tehn. predmeti

Izdelava in zaloga nadomestnih delov

Reparatura avtomobilov, motorjev in strojev

vseh vrst

Z najmodernejšimi stroji opremljene delavnice!

Ljubljana

Poljanska cesta št. 69

Telefon št. 541

Za izvršena dela jamstvo!

Najmodernejša in največja parna vulkanizacija

Posebnost: Novoprotektiranje starih autoplaščev

Prevzem struganja, frezanja, oblanja in auto-

gennega varenja

Prvovrstno izobraženo delavstvo!

VI. MEDNARODNI VZORČNI VELESEJEM V PRAGI

od 11. do 18. marca 1923.

Ugodnosti za posetnike:
75% popusta pri vidiranju potnih listov, 33% popusta pri osebnih in brzovlakih čsl. železnic pri potovanju v Prago in nazaj.

Legitimacije in informacije:
Českoslovaški konzulat, Ljubljana, Breg 8, Aloma Company, d. z. o. z., Ljubljana, Kongresni trg 3.

Lekarna

Mr. ph. F. Kuralta

Ljubljana, Gosposvetska cesta 10
nasproti evangelijske cerkve
se otvori v ponedeljek 12. t. m.

Ako še niste, pošljite naročnino!

Cie. Gle. Transatlantique
Francoska linija

Najkrajša in najudobnejša vožnja v Ameriko.

Havre-New York samo 6 dni.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

Slavenska banka d. d. v Zagrebu.

VOZNE LISTKE in tozadevna pojasnila daje:

Ivan Kraker,

zastopnik v Ljubljani, Kolodvorska ulica 41.

Predpust 1923!

Svila za plesne obleke
Krep " " "
Atlas " " "
Batist " " "
Etalon " " "
Rokavice za dame in gospode
Nogavice za dame in gospode
Elida toaletni izdelki

LJUBLJANA
Mestni trg 10

EMITE!
gospodinje

AURIA

ZITNA

KAVA

je najbolj zdrava
in tečna hrana.

POISKUJTE!

TEHARNA

GLINCE 22.

Električni obrač.
Najmodernejši stroji.

Skladišče

ali poslopje, pripravno za SKLADIŠČE v mestu ali na periferiji Ljubljane, v izmeri minimalno 150 kvadratnih metrov,

iščem

proti dobri najemini. Posredovalci se honorirajo. — Ponudbe pod «NOVA OBRT» 636 na upravnishvo lista.

Oblastv. konc. zavod za vse vrste
vodovodnih in drugih inštalacij.

Izvrševanje vseh vrst inštalacijskih, kotlarskih in kleparskih del. Kotle za štedilnike, pralnice itd.

Konkurenčne cene!

Konkurenčne cene!

Produktivna zadruga kleparjev, inštalaterjev, kotlarjev itd. Ljubljana, Kolodvorska ulica 28.

POSLOVNE KNJIGE

kupite najceneje pri tvrdki

„LINEA“

tovarniška zaloga ALFONZ ŠKOF,

Ljubljana, Gosposvetska cesta 10,
(nasproti protestantske cerkve.)

Specijalna nuročila raznih journalov itd. dobavim v najkrajšem času.

ZA TRGOVCE ZNATEN POPUST.

Na mariborski obrtni razstavi l. 1922
odlikovana z zlato kolajno (osnovana
od Joh. DENZEL okoli l. 1800) — je:

**Livarna zvonov
in kovin Maribor**

Inž. J. & H. Buhl

Različna sestava glasov vsake velikosti.
Mogočen, lep in čist glas! Jamci se za muzikalno vjezanje novih zvonov z ostalimi starimi zvonovi. Največji v Jugosl. dosedaj vlitii zvon z 2700 kg za ž. cerkev v Konjicah. Mnogo priznanj. Nizke cene. Jamstvo! Na zahtevo preračun in vsako nadaljnje pojasnilo brezplačno.

Nova zgradba v Mariboru, Motherjeva ulica, z najmodernejšimi napravami in pečmi z novimi sistemi, laboratorij za drobnovid (mikroskop) in kem. razkrojevanje kovin

Kupujemo

bukovo oglje

za takojšnjo ali poznejšo dobavo, posamezne wagone, kakor tudi cele partije. Prevzem in plačilo pri nakladni postaji. Ponudbe na »CARBOFAG D. D. ZAGREB 1, poštini predal 74«.

Najboljši so pravi AMERIKANSKI in angleški

SINGER-šivalni stroji

Singer-igle
in
nadomestni deli.

LASTNA
MEHANIČNA
DELAVNICA

Singer-olje
sukanec
svila itd.

PRODAJA
NA
OBROKE

— Singer-šivalni stroji Bourne & Co New York —

CENTRALA za kraljevino SHS Zagreb, Marulićeva 5. — Podružnice:

LJUBLJANA, SELENBURGOVA ULICA 3.

Zagreb, Karlovac, Varaždin, Osijek, Vinkovci, Bjelovar, Brod n/S, Subotica, Novi Sad, Maribor, Sarajevo, Mostar, Banjaluka, Tuzla, Dubrovnik, Podgorica, Beograd, Kruševac, Niš, Skoplje, Veles, Bitolj, Kragujevac, Zajčar i Stip. — Zastopstva so v vseh večjih krajih.

Pneus Michelin Cablé

Polni gumi

za tovarne auto

R. Jurza Zagreb, Nikolićeva ul. 9
Telefon št. 27.-30

Brzojavni naslov: Gumijurza, Zagreb

Vse velikosti v zalogi

Potrebščine za auto